

Różnorodność gatunkowa w kolekcji roślin z rodzaju *Rubus* prowadzonej w Instytucie Ogrodnictwa – PIB

mgr inż. Justyna Wójcik-Seliga

Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy, Skierniewice
Zakład Odmianoznawstwa, Szkółkarstwa i Zasobów Genowych

Podstawowe informacje na temat kolekcji roślin z rodzaju *Rubus*

- W nasadzeniu zgromadzono 148 taksonów
- Kwaterna została założona w polu, w Sadzie Doświadczanym w Dąbrowicach koło Skierniewic
- Każdy genotyp jest reprezentowany przez 3 rośliny
- Najwięcej jest odmian hodowlanych z gatunku *Rubus idaeus* L.
(malina właściwa)
- W nasadzeniu jest 40 taksonów z gatunku *Rubus fruticosus* L.
(jeżyna wielkoowocowa)
- Są także mniej znane gatunki:
 - *Rubus occidentalis* L. – malina czarna
 - *Rubus odoratus* L. – malina pachnąca
 - *Rubus neglectus* L. – malina purpurowa
 - mieszańce międzygatunkowe, potocznie nazywane malinojeżyną
- Kolekcja *Rubus* jest utrzymywana i charakteryzowana w ramach zadania celowego finansowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w obszarze „Ochrona roślinnych zasobów genowych”.

Prace badawcze prowadzone w kolekcji roślin z rodzaju *Rubus*

- W kolekcji prowadzi się szczegółowe obserwacje fenologiczne związane z terminem początku, pełni i końca kwitnienia oraz owocowania roślin
- W okresie wegetacji wielokrotnie monitoruje się kolekcję pod kątem zdrowotności roślin
- Szczegółową uwagę zwraca się na uszkodzenia spowodowane przez mróz, choroby i szkodniki
- Zdrowotność materiału ocenia się przy pomocy 9° skali bonitacyjnej, gdzie 1 – to rośliny martwe, a 9 – rośliny zdrowe
- U pozyskanych genotypów opisuje się cechy morfologiczne i fenologiczne według deskryptora opracowanego przez UPOV (International Union for the Protection of New Varieties of Plants)
- W celu lepszego poznania taksonu bada się jego wartość gospodarczą, w tym plonowanie oraz jakość owoców
- Na podstawie zebranych danych wykonuje się dokładne opisy pomologiczne.

Kwaterna z maliną

- Krzewy są prowadzone w formie pojedynczego szpaleru
- Rosną w rozstawie 0,5x3m z zachowaniem 1,5m przerw między poletkami
- Latem ogranicza się liczbę młodych pędów, zostawiając 4-5 w karpie
- Po owocowaniu wycina się pędy dwuletnie
- W sezonie wykonuje się prace pielęgnacyjne, utrzymujące rośliny w dobrej kondycji
- W międzyrzędziach systematycznie jest koszona murawa.

Kwaterna z jeżyną i mieszańcami międzygatunkowymi

- Krzewy są prowadzone w formie szpalerowej, tworząc w rzędzie literę V
- Do jednej z tyczek są przywiązane pędy owocujące
- Do drugiej tyczki systematycznie przywiązuje się wyrastające z karpki pędy jednoroczne
- Rozstawa między krzewami to 1,5-2x3m
- Po zbiorze owoców wycina się wszystkie pędy owocujące, pozostawiając tylko młode
- Na zimę krzewy są okrywane, żeby nie przemarzły.

Litacz

- Malina polska o czarnych, aromatycznych owocach
- Pędy ma bardzo kolczaste, pokryte woskowym nalotem
- Owoce dojrzewają we wczesnym terminie, pod koniec czerwca
- Krzewy charakteryzują się wysoką tolerancją na choroby i szkodniki
- Roślina o walorach dekoracyjnych, szczególnie podczas kwitnienia
- Giętkie pędy można łatwo formować.

Loganberry

- Malinojeżyna pochodząca z USA
- Owoce dojrzewają wcześnie i są bardzo delikatne
- W naszych warunkach klimatycznych jej bezkolcowe pędy przemarzają.

Tayberry

- Mieszaniec pochodzący ze Szkocji
- Tworzy kwaskowate owoce we wczesnym terminie
- Roślina ma kolczaste pędy, które są mało wrażliwe na mróz.

Oregon

- Jeżyna amerykańska, bezkolcowa
- Kwiaty mają różowe płatki, a liście są pierzaste
- Odmiana tworzy średniej wielkości owoce
- Łatwo przemarza, a wyrastające z karpy pędy mają kolce.

Karaka Black

- Jeżyna wyhodowana w USA
- Tworzy giętkie pędy, pokryte kolcami
- Owoce są delikatne, ale bardzo duże, wydłużone
- Roślina podatna na przemarzanie.

Reuben

- Jeżyna amerykańska
- Ciekawa odmiana, która owocuje na dwuletnich i jednorocznych pędach
- W naszych warunkach klimatycznych jesienią na pędach jednorocznych pozostają jeszcze kwiaty i niedojrzałe owoce
- Pędy bardzo łatwo przemarzają, są lekko kolczaste i proste
- Owoce ma raczej drobne.

www.inhort.pl

Dziękuję za uwagę!